

Briselē, 2023. gada 7. jūnijā
(OR. en)

10038/23

Starpiestāžu lieta:
2022/0400(COD)

SOC 417
ANTIDISCRIM 119
GENDER 120
JAI 760
FREMP 169
CODEC 997

PIEZĪME

Sūtītājs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja (I)
Saņēmējs:	Padome
Iepr. dok. Nr.:	9541/23
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA par līdztiesības iestāžu standartiem attiecībā uz vienlīdzīgu attieksmi un iespēju vienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem nodarbinātības un profesijas jautājumos un par Direktīvas 2006/54/EK 20. panta un Direktīvas 2010/41/ES 11. panta svītrosānu – <i>vispārēja pieeja</i>

I. IEVADS

Komisija 2022. gada 7. decembrī iesniedza Padomei priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par līdztiesības iestāžu standartiem attiecībā uz vienlīdzīgu attieksmi un iespēju vienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem nodarbinātības un profesijas jautājumos un par Direktīvas 2006/54/EK 20. panta un Direktīvas 2010/41/ES 11. panta svītrosānu.

Iepriekš minētajās direktīvās noteikts, ka visām dalībvalstīm jāizraugās "līdztiesības iestādes", lai apkarotu diskrimināciju dzimuma dēļ nodarbinātības un profesijas jautājumos. Līdztiesības iestādes sniedz palīdzību no diskriminācijas cietušajiem, veic neatkarīgus apsekojumus, publicē ziņojumus un sniedz ieteikumus par jautājumiem, kas saistīti ar diskrimināciju. Pašlaik līdztiesības iestāžu pilnvaras un kompetences dažādās dalībvalstīs būtiski atšķiras. Ierosinātās direktīvas mērķis ir stiprināt to lomu un neatkarību un noteikt minimālos standartus to darbībai.

Priekšlikums ir balstīts uz Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 157. panta 3. punktu (parastā likumdošanas procedūra), kas Eiropas Savienībai piešķir kompetenci pieņemt pasākumus, lai nodrošinātu to, ka nodarbinātības un profesiju jautājumos ir ievērots princips, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un vienlīdzīgu attieksmi pret sievietēm un vīriešiem, tostarp arī princips, ka tie par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu saņem vienādu darba samaksu. Komisija priekšlikumu pieņēma kopā ar vēl vienu priekšlikumu par līdztiesības iestāžu standartiem, kas balstīts uz LESD 19. panta 1. punktu (īpaša likumdošanas procedūra) ¹.

IT un PT valstu parlamenti un viena no divām CZ parlamenta palātām (Senāts) iesniedza atzinumus par Komisijas priekšlikumu. LT parlaments arī nāca klajā ar rezolūciju par priekšlikumu ².

2023. gada 22. martā savu atzinumu pieņēma Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja ³.

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs savu atzinumu sniedza 2023. gada 2. februārī ⁴.

Eiropas Parlamentā par šo dosjē kopīgi atbild Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja (EMPL) un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja (FEMM). Parlaments par savu nostāju vēl nav lēmis.

EE uztur spēkā parlamentārās izpētes atrunu.

¹ Sk. dok. 10027/23.

² Komisijai priekšlikums nebija jāpārskata.

³ Dok. 8910/23.

⁴ Dok. 6296/23.

II. PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS PADOMĒ

Izskatot priekšlikumu Sociālu jautājumu darba grupā ⁵, prezidentvalsts ir ievērojami pārskatījusi tekstu, lai kļiedētu delegāciju paustās bažas. Daudzu ieviesto izmaiņu mērķis ir ņemt vērā esošo valsts sistēmu daudzveidību un īpatnības, jo visas dalībvalstis jau ir izveidojušas līdztiesības iestādes sava attiecīgā normatīvā un administratīva regulējuma kontekstā.

Galvenās izmaiņas ir šādas.

1. Ir precizēts līdztiesības iestāžu neatkarības jēdziens 3. pantā, jo īpaši attiecībā uz to organizatorisko un iekšējo struktūru un to dažādo kompetenču īstenošanu.
2. Izmaiņas tika izdarītas arī 4. pantā, lai nodrošinātu, ka līdztiesības iestādes saņem pietiekamus resursus, vienlaikus nodrošinot pietiekamu elastību, lai ņemtu vērā dažādos valstu apstākļus un sistēmas.
3. Lielākas skaidrības labad prezidentvalsts ir sadalījusi 8. pantu divos pantos, viena panta priekšmets ir "izmeklēšana" (8. pants), bet otra – "atzinumi un lēmumi" (8.a pants).
4. Lai ņemtu vērā to, ka dalībvalstu tiesību sistēmas ievērojami atšķiras, ir pārskatītas dalībvalstīm 9. pantā noteiktās izvēles iespējas attiecībā uz tiesību piedalīties tiesvedībā piešķiršanu līdztiesības iestādēm.

⁵ Sanāksmes notika 2023. gada 10. un 20. janvārī, 7. februārī, 2., 20. un 21. martā, 18. un 19. aprīlī un 15. un 25. maijā.

5. Attiecībā uz 16. pantā minētajiem uzraudzības un ziņošanas mehānismiem pašreizējā tekstā ir precizēts, ka rādītājus nosaka ar īstenošanas aktu, ko pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru. Turklāt pārskatītajā tekstā ir paredzēts termiņš (*24 mēneši pēc direktīvas spēkā stāšanās dienas*), kurā Komisija pieņem īstenošanas aktu, un ir precizēts, ka rādītāji attieksies uz "līdztiesības iestāžu, kas izraudzītas saskaņā ar [...] direktīvu, darbību", nevis uz pašas direktīvas praktisko ietekmi.
6. Transponēšanas periods, kas Komisijas priekšlikumā bija 18 mēneši, ir mainīts uz 36 mēnešiem.

III. PREZIDENTVALSTS KOMPROMISA PRIEKŠLIKUMS

Prezidentvalsts 31. maijā Pastāvīgo pārstāvju komitejai iesniedza kompromisa tekstu ⁶, lai EPSCO padomē 2023. gada 12. jūnijā varētu panākt vispārēju pieeju. Pārliecinoši lielākā daļa delegāciju atbalstīja prezidentvalsts tekstu. Viena delegācija lūdza grozīt noteikumus par uzraudzību un ziņošanu (43. apsvērums un 16. pants), savukārt cita delegācija joprojām pauda bažas un iesniedza izpētes atrunu.

Lai nodrošinātu stingras pilnvaras un pēc iespējas plašāku delegāciju atbalstu, prezidentvalsts sagatavoja jaunu kompromisa priekšlikumu ⁷, ko Pastāvīgo pārstāvju komitejai iesniedza 2023. gada 7. jūnijā. Prezidentvalsts pārformulēja 8. pantu attiecībā uz līdztiesības iestādēm piešķiramajām izmeklēšanas pilnvarām un 16. pantā iekļāva jaunu teikumu par uzraudzību un ziņošanu, kurā noteikts, ka līdztiesības iestāžu darbības rādītājus nevar izmantot, lai sarindotu vai izdotu konkrētus ieteikumus, kas adresēti atsevišķām dalībvalstīm.

Gandrīz visas delegācijas varēja atbalstīt jauno kompromisa tekstu, un neviena delegācija pret to neiebilda.

⁶ Dok. 9443/23.

⁷ Dok. 9541/23.

IV. NOBEIGUMS

Padome (*EPSCO*) tiek aicināta panākt vispārēju pieeju par tekstu, kā izklāstīts šīs piezīmes pielikumā, un pilnvarot prezidentvalsti sākt sarunas par šo dosjē ar Eiropas Parlamenta pārstāvjiem.
